

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3400

Vragen van het lid **Omtzigt** aan de Minister en de Staatssecretaris van Financiën over *de accijnzen per 1 januari 2024* (ingezonden 2 augustus 2023).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Rij** (Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst) (ontvangen 23 augustus 2023).

Vraag 1

Klopt het dat het resterende deel van de accijnsverlaging in principe op 1 januari 2024 wordt teruggedraaid en dat de accijnzen op benzine dan ongeveer 8,7 cent/liter stijgen en die van diesel 5,6 cent per liter?

Antwoord 1

Het klopt dat dit het beeld is bij ongewijzigd beleid. In het algemeen geldt dat de accijnstarieven per 1 januari 2024 nog kunnen wijzigen als gevolg van de augustusbesluitvorming en als gevolg van de behandeling van het Belastingplan 2024 in de Kamer.

Vraag 2

Klopt het dat boven op die accijnsverhoging, de accijnzen ook nog geïndexeerd worden met de tabelcorrectiefactor, die volgens het Centraal Planbureau (CPB) 9,5% bedraagt, zodat de accijnzen op benzine dan met ongeveer 8 cent stijgen en die met diesel nog een keer 5,5 cent per liter? (bron: Centraal Economisch Plan 2023)

Antwoord 2

Het klopt dat dit het beeld is bij ongewijzigd beleid. De brandstofaccijns wordt net als andere belastingen bij aanvang van het kalenderjaar geïndexeerd op basis van de tabelcorrectiefactor. De tabelcorrectiefactor 2024 ligt nu op 9,9%.

Vraag 3

Klopt het dat er over accijnzen btw geheven wordt, zodat de totale prijsstijging door belastingen bij ongewijzigd beleid zeker 20 cent per liter benzine bedraagt? Kunt u het precieze bedrag geven?

Antwoord 3

Ja, het klopt dat over de accijns btw wordt geheven. Op basis van de Btw-richtlijn zijn lidstaten verplicht om de accijns in de maatstaf van heffing voor de btw op te nemen.

De totale prijsstijging door belastingen bij ongewijzigd beleid voor een liter benzine (accijns en btw) bedraagt ruim 20 eurocent per liter benzine. Het precieze bedrag is $(8,65 + 8,66) * 1,21 = 20,95$ eurocent. Ook hier geldt dat de accijnstarieven per 1 januari 2024 nog kunnen wijzigen als gevolg van de augustusbesluitvorming en als gevolg van de behandeling van het Belastingplan 2024 in de Kamer.

Vraag 4

Kunt u de historische ontwikkeling van accijnzen op benzine en diesel in de afgelopen 10 jaar in een tabel geven, inclusief de verwachte waarde in 2024?

Antwoord 4

In de tabel hieronder zijn de accijnstarieven in euro per 1.000 liter voor ongelode lichte olie (benzine) en gasolie (diesel) weergegeven. De tarieven zijn per 1 januari van elk kalenderjaar. De tarieven per 1 januari 2024 kunnen nog wijzigen als gevolg van de augustusbesluitvorming.

Jaar	Benzine	Diesel
2015	€ 766,07	€ 482,06
2016	€ 769,90	€ 484,47
2017	€ 772,21	€ 485,92
2018	€ 778,39	€ 489,81
2019	€ 787,73	€ 495,69
2020	€ 800,33	€ 503,62
2021	€ 813,14	€ 521,68
2022	€ 823,71	€ 528,46
2023	€ 650,71	€ 417,46
2024	€ 962,29	€ 628,36

Vraag 5

Kunt u aangeven hoe hoog de minimumtarieven voor accijnzen op diesel en benzine zijn volgens de Europese richtlijn 2003/96?

Antwoord 5

Het minimumbelastingniveau op basis van de richtlijn Energiebelastingen bedraagt voor benzine € 359 euro per 1.000 liter en voor diesel € 330 euro per 1.000 liter.

Vraag 6

Kunt u aangeven hoe hoog de accijnzen zijn op diesel en benzine in 2023 en naar verwachting in 2024 in de EU-landen Frankrijk, Spanje, Italië, België, Duitsland, Luxemburg, Polen en Denemarken?

Antwoord 6

In de tabel hieronder zijn de meest actuele accijnstarieven per 17 augustus 2023 in euro per 1.000 liter voor benzine en diesel in de 8 genoemde landen en Nederland weergegeven. De tarieven zijn beschikbaar in de *Taxes in Europe Database*.

Voor wat betreft de verwachting van de accijnstarieven in 2024 kunnen op dit moment geen uitspraken worden gedaan omdat dat afhankelijk is van eventuele besluitvorming in de diverse lidstaten. Op basis van openbare informatie zijn nog geen wijzigingen in de accijnstarieven in genoemde landen per 2024 bekend.

Meest actuele accijnstarieven per 17 augustus 2023 (in euro per 1.000 liter) volgens *Taxes in Europe Database*

Land	Benzine	Diesel
Nederland	€ 789,10	€ 516,25
Frankrijk	€ 682,90	€ 594
Spanje	€ 472,69	€ 379
Italië	€ 728,40	€ 617,40
België	€ 600,16	€ 600,16
Duitsland	€ 654,40	€ 470,40
Luxemburg	€ 537,99	€ 428,75
Polen	€ 408,61	€ 333,80

Land	Benzine	Diesel
Denemarken	€ 636,58	€ 442,81

Vraag 7

Hoe groot is het prijsverschil aan de grens met diesel en benzine naar verwachting in 2024 en acht u dat acceptabel?

Antwoord 7

De verkoopprijs aan de pomp is afhankelijk van meerdere factoren naast de hoogte van de brandstofaccijns waaronder de kostprijs, winstmarge en de mate van doorberekening van de brandstofaccijns door de producent aan de consument. De oliemarkt is volatiel waardoor de daadwerkelijke verkoopprijs aan de pomp per dag kan verschillen.

Op basis van de meest actuele tarieven bedraagt het verwachte accijnsverschil voor benzine met België € 362,13 per 1.000 liter (36 eurocent per liter) en met Duitsland € 307,89 (31 eurocent per liter). Voor diesel bedraagt het verwachte accijnsverschil met België € 28,20 (3 eurocent per liter) en met Duitsland € 157,96 (16 eurocent per liter).

Op Europees niveau zijn er minimumbelastingniveaus voor de brandstofaccijns. Lidstaten zijn vrij om hogere accijns te heffen. De brandstofaccijns in omliggende landen zijn niet bepalend voor onze accijnstarieven. Wel wegen we grenseffecten mee. Bij het vaststellen van de tarieven voor de brandstofaccijns weegt het kabinet een breed palet aan belangen, waaronder budgettair belang, effect op het klimaat en grenseffecten. In het buitenland kan men bij het wegen van de belangen een andere keuze maken ten aanzien van de accijnstarieven op brandstof.

Vraag 8

Bent u bereid om de voorgenomen stijging van de accijnzen fors te temperen?

Antwoord 8

Tijdens de parlementaire behandeling van de voorjaarsnota heeft de Kamer de motie Heinen/Slootweg aangenomen die verzoekt om lagere brandstofaccijns als optie op tafel te houden bij de augustusbesluitvorming.¹ Het kabinet wenst niet op die besluitvorming vooruit te lopen mede gelet op haar demissionaire status en de substantiële budgettaire derving die gepaard gaat met het aanvullend temperen van de brandstofaccijns.

Vraag 9

Als benzine straks 2,40 euro per liter kost, het gemiddeld verbruik in de stad 9,2 liter per 100 kilometer is (bron: milieu centraal) en de belastingvrije kilometervergoeding 22 cent/kilometer bedraagt, klopt het dan dat je van de belastingvrije kilometervergoeding van de werkgever eigenlijk alleen de benzinekosten kunt betalen en niets van de overige kosten (onderhoud, afschrijving, wegenbelasting) van een auto?

Antwoord 9

Vooropgesteld wil ik opmerken dat de onbelaste reiskostenvergoeding geldt voor alle zakelijke kilometers ongeacht de wijze van vervoer, oftewel ook voor gemaakte zakelijke kilometers per fiets, lopend en openbaar vervoer afgelegde kilometers. Desondanks ligt het voor de hand om bij de onbelaste reiskostenvergoeding oog te hebben voor de gemiddelde variabele kilometerkosten van een middenklasse auto.² De variabele autokosten zijn sterk afhankelijk van het type auto en het verbruik. Op 1 juli 2023 heb ik een evaluatie van de onbelaste reiskostenvergoeding met uw Kamer gedeeld.³ Daaruit blijkt dat de variabele kosten van een middenklasse benzineauto (klasse A tot en met C) in 2022 per kilometer tussen de € 0,143 en € 0,189 bedragen. Daarbij is uitgegaan van praktisch brandstofverbruikscijfers per

¹ Kamerstuk 36 350, nr. 9.

² Kamerstuk 29 210, nr. 3.

³ Kamerstuk 36 202, nr. 15

autotype volgens de RDW en gemiddelde jaarlijkse brandstofprijzen volgens het CBS.

De variabele kosten van een middenklasse benzineauto liggen momenteel dus lager dan de onbelaste kilometervergoeding van € 0,22 per kilometer zoals die vanaf 2024 geldt. Tijdens de behandeling van het Belastingplan 2023 heb ik toegezegd om een verhoging van de onbelaste reiskostenvergoeding per 2024 naar € 0,23 per kilometer te bezien. Een verhoging leidt tot een budgettaire derving waarvoor dekking gezocht moet worden. Dit zal daarom ook betrokken worden in de augustusbesluitvorming.

Vraag 10

Kunt u deze vragen een voor een en voor 1 september 2023 beantwoorden?

Antwoord 10

Ja.